

Ключевые слова: *вариативная парадигма, парадигма простого предложения, структурная схема простого предложения, предикативность, синтаксический нуль, тип парадигмы простого предложения, персональный тип, имперсональный тип, нулевой тип.*

Aribzhanova I., PhD., Assistant Professor
Institute of Philology, Kyiv National Taras Shevchenko University

CRITERIA FOR PARADIGMATIC ORGANIZATION OF SIMPLE SENTENCE

The sentence paradigm is defined as the system of variants of the same model which differ in predicativity. There are four paradigmatic types of the simple sentence in the modern Ukrainian language: personal and impersonal types of two-member sentence, impersonal and zero types of mononuclear sentence.

Key words: *variant paradigm, paradigm of simple sentence, model of simple sentence, predicativity, syntactic zero, type of simple sentence paradigms, personal type, impersonal type, zero-type.*

УДК 811.11'42=111

Бабице О.В., асп.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

ЕКОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС У СУЧАСНОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ

Статтю присвячено дослідженню особливостей екологічного дискурсу, що зумовлені його гетерогенним характером. Модель екологічного дискурсу враховує тенденції його взаємодії з іншими типами дискурсів. Розглянуто мовні особливості зон перетину екологічного та наукового (природа як об'єкт), політичного (природа як ресурс) і поетичного дискурсів (природа як джерело натхнення).

Ключові слова: *екологічний дискурс; політичний дискурс; науковий дискурс; поетичний дискурс; кластер; поліфонічність; епістемічний модифікатор; поезія навколишнього середовища.*

Людський чинник стає надзвичайно важливим у дослідженні комунікації з екотематики, адже вивчення мови є адекватним лише у випадку аналізу її функціонування у процесі комунікації, що передбачає взаємодію мови та екстралінгвістичних (соціокультурних, психологічних, прагматичних) факторів. Зважаючи на значну роль соціокультурного контексту в комунікації на тему екології та проблеми навколишнього середовища, а також на "наявність взаємозалежних суджень" [Ишмуратов 1994, 171], де переплітаються "інтереси, цілі та стилі", можна стверджувати, що комунікація з екотематики є "складною комунікативною дією" [Дайк 1989, 202], тобто служить "матеріалом" для утворення окремого типу дискурсу – екологічного.

Для більшості дослідників екологічного дискурсу XX і XXI ст. [Alexander 2008, Cantrill, Oravec 2011, Dryzek 1997, Wood 2006] екологія – це "не просто річ, яку можна вийти на вулицю і знайти" [Herndl, Brown 1996, 3]. Вона стала концептом, набором певних культурних цінностей, створених людьми за допомогою мовних засобів. Іншими словами, у реальному світі екологія не існує незалежно від слів, які використовує людина для її презентації. У процесі обговорення питань екологічної проблематики "зростає кількість лексичних та фразеологічних одиниць, тематично пов'язаних з екологією", використовуються певні комунікативні стратегії в конкретних комунікативних ситуаціях [Балюта 2007]. В екологічній сфері важливим стає не лише те, що ми знаємо, персуазивність досягається і завдяки тому, як про це говорять та хто про це говорить. Можна стверджувати, що специфічні мовні засоби та конструкції, спосіб подання інформації відіграють у комунікації з екотематики чи не вагомішу роль, ніж самі факти.

Нині екологія – це вже не просто інформація про природу та світ навколо, це продукт дискурсу про навколишнє середовище, який утворився в межах таких дисциплін, як біологія, екологія (як наукова дисципліна), в урядових установах ("Environmental Protection Agency", наприклад) та їхніх постановах, у документальній літературі, у таких відомих книгах, як "Silent Spring" Рейчел Карсон (1962) та "The Population Bomb" Пола

Ерліха (1968), кампаніях екологічних організацій, на блогах, форумах тощо. Матеріал для формування екологічного дискурсу є обширним і різноманітним, адже тема екології наявна майже на всіх рівнях нашої соціальної чи інтелектуальної діяльності, стираючи кордони між академічними дисциплінами та соціальними інститутами.

Сила, з якою екологія втручається в комунікативну діяльність соціуму, робить цю науку необхідним предметом для вивчення в межах сучасної лінгвістики. Для лінгвістів, які досліджують "спосіб, у який люди використовують мову, щоб створити світ" (принцип лінгвістичної відносності) [Herndl, Brown 1996, 4], екологічний дискурс стає водночас цікавим і проблематичним, адже поліфонія різних контекстів, у яких обговорюються питання, пов'язані з навколишнім середовищем, ускладнюють комунікацію на тему екології.

І.О. Розмаріца у своєму визначенні екологічного дискурсу акцентує увагу на формі та функціональному аспекті екодискурсу: "Екологічний дискурс можна визначити як сукупність вербальних та невербальних актів, що використовуються для вербалізації знань про довкілля з метою впливу на суспільну думку" [Розмаріца 2004].

З визначення можна зрозуміти, що вербалізація знань про природу не лише відображає ставлення людей до неї, у процесі неймінгу здійснюється вплив на суспільство, орієнтування в певному напрямку. Акт неймінгу, на думку Крістін Оравек, – "це не лише спосіб, за допомогою якого ми конструємо і пізнаємо світ природи, він [неймінг] направляє нас і, таким чином, впливає на нашу взаємодію з цим світом" [Oravec 1981, 346]. Візьмемо для прикладу поняття *wilderness*. У сучасній комунікації з екотематики дика природа – це місце первісної краси, проте перші англійські поселенці у США сприймали ліси як темну, небезпечну територію, чужу людині, про що свідчить опис регіону пуританським письменником Майклом Вігглсвортом:

A waste and howling wilderness,
Where none inhabited
But hellish fiends, and brutish men
That Devils worshiped [Nash 2001, 36].

Отже, неймінг породжує специфічні екокультурні знання, у системі яких деякі природні об'єкти репрезентовані лексемами позитивної чи негативної конотації.

Важливо доповнити, що однією з суттєвих ознак екологічного дискурсу є його гетерогенний характер, сформований завдяки різноманіттю поглядів на екологію з різних ракурсів. Ураховуючи "неоднорідність" екологічного дискурсу, ми використали інструментарій риторики і створили модель екодискурсу на кшталт "семантичного трикутника", запропонованого Чарльзом Огденом та Айвором Річардсом. Основним критерієм стала специфіка сприйняття, або, за термінологією Кеннета Берке, "мотив" екотематики в різних стилях. Модель ураховує тенденції взаємодії дискурсів інших типів, які мають найвагоміший вплив на екологічний дискурс [Burke 1966].

Особливий інтерес у теорії К. Берке викликає твердження, що наше розуміння світу формується за допомогою символів, створених мовою. Спосіб, у який ми використовуємо ці символи для об'єктивації світу, визначається "мотивами". Модель екологічного дискурсу (рис. 1.1), яка допоможе краще зрозуміти зв'язки між текстом, автором і обставинами, у яких було написано текст, покликана виявити основні "мотиви" в тексті, що й визначатимуть специфіку екологічного дискурсу.

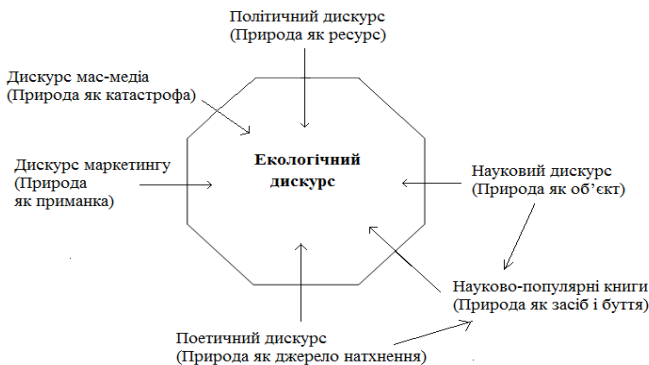

Рис. 1.1. Модель екологічного дискурсу.

У результаті дослідження було виявлено, що на екологічний дискурс як такий впливають інші його види. Особливо

важливими для формування екологічного дискурсу є дискурс маркетингу, дискурс мас-медіа, політичний дискурс, науковий дискурс, поетичний дискурс (останні два мають істотний вплив на стиль науково-популярних творів). **Предметом дослідження** цієї статті є особливості взаємовпливу політичного, наукового і поетичного дискурсів, з одного боку, та екологічного, з іншого.

Зона перетину екологічного і політичного дискурсу (*political discourse*) репрезентує дискурс інститутів влади, які відповідають за становлення екологічної політики та впровадження принципів сталого розвитку в життя суспільства на законодавчому рівні. Цей дискурс визначає природу як ресурс, один з основних засобів забезпечення соціального добробуту. З точки зору екології політичний дискурс є етноцентричним, тобто таким, який орієнтований на збереження ресурсів на власній території. У США, наприклад, показовим прикладом установ, які дотримуються принципів такої політики, є Міністерство внутрішніх справ, яке не раз піднімало питання про раціональне використання національних лісів, або природоохоронна група "Nature Conservancy" – найбільша недержавна екологічна організація, активи якої за даними 2012 року склали 547 млн. дол. Впливовість цього типу дискурсу зумовлена його інституційним контекстом, але персуазивним його можна назвати завдяки етосу, системі панівних цінностей і норм поведінки певної соціальної спільноти, до якого апелює представник владної структури. Невдача деяких управлінських рішень багато в чому зумовлена нерозумінням політиками специфічного етосу тієї чи іншої країни, що провокує спільноту на протест.

З позицій дискурсивного аналізу ознаками перетину політичного та екологічного дискурсу є:

- чітка структурно-композиційна будова, чому сприяють підзаголовки, серед яких часто можна побачити: "Extension of time", "Hearing of appeal", "Powers and duties of Board", "Costs", "Decision of Board", "Report to Minister", "Private clause" тощо [Climate Protection Act of 2013]. Вони визначають права, обов'язки та повноваження Ради та Міністра екології.
- Спеціальна лексика, терміни, що повторюються. Лексична реітерація є експліцитним засобом, що допомагає

розкрити тему повідомлення. У текстах з екотематики законодавчого типу найчастіше повторюються назви установ (Board) і посади відповідальних осіб (Director, Minister, Governor) та інших учасників (approval holder, applicant, holder of the certificate of qualification, person to whom the order is directed, directly affected і т.д.).

- Кластери, компонентом яких є спеціальна лексика:

Board + may + action verb: may confirm, may reverse, may vary, may order, may make, may stay, may award, may establish, may dismiss, may give, may convene, may extend, may require, may advance і т. д.;

Board + may + thought verb: may consider, may reconsider, may determine, may define, may fix.

Порівнюючи ці дві групи кластерів, бачимо, що в законодавчих документах відповідальні органи наділені повноваженнями, орієнтованими більше на дію.

Board + shall + action verb: shall hear, shall dismiss, shall give, shall discontinue, shall make, shall submit, shall publish, shall make available. За допомогою модального дієслова *shall* окреслюється коло обов'язків органу.

Коли компонентом кластеру стає особа, а не орган, то кластер не містить модального дієслова. Наприклад: Director issues, Director makes, Director refuses, Director cancels, Director suspends, Director amends, Director designates і т.д. (Director + action verb), що свідчить про "обов'язок діяти", а не про "можливість діяти". Дієслова у часі Present Simple набувають відтінку контекстуальної модальності.

- Протиставлення інклюзивних та ексклюзивних займенників (*us vs. them*), що представляють владну політичну структуру (*us*) і поєднуються з *action / thought verbs* у активному стані, з одного боку, та апелянтів (*them*), які вживаються в поєднанні з пасивним станом, з іншого. *Them* не мають таких повноважень, як *us*, і позначають індивідів, які не включені в законодавчий процес, проте виявляють інтерес до рішень з приводу питань екології.

Зона перетину екологічного і наукового дискурсу (*scientific discourse*) в нашій моделі представлена дискурсом

наук про екологію та навколишнє середовище (біоекологія, геоєкологія, біосферологія, соціоекологія, інженерна екологія). У межах цього дискурсу природа сприймається як об'єкт дослідження, визначений завдяки науковій методології. Оскільки людина позиціонує себе поза межами наукового дискурсу, імпліцитно вважаючи себе "вищою" (вона – дослідник, а не об'єкт дослідження, на відміну від природи), цей дискурс є антропоцентричним. Він базується на вірі в те, що людина здатна сповна пізнати закони природи за допомогою наукових методів. Науковий дискурс є досить впливовим у суспільстві завдяки раціоналістичному погляду людини на світ. Персуазивність досягається завдяки логосу, апеляції до об'єктивних фактів та причинно-наслідкових зв'язків.

З позицій дискурсивного аналізу ознаками перетину наукового й екологічного дискурсу є:

- логічність, об'єктивність, точність – характеристики дискурсу, які постулюються вже в постановці завдань наукової роботи, наприклад:

- provide the world with a clear scientific view on the current state of climate change and its potential environmental and socio-economic consequences;

- ensure an objective and complete assessment of current information [IPCC 2013].

- Типовою текстовою структурою наукової роботи за кордоном є: Introduction, Material / Method, Discussion, Results, Further research.

У документах, що торкаються проблем екології, порядок розділів може бути трохи зміненим, проте обов'язково містить перелічені компоненти. Так, наприклад, "Observed changes in climate and their effects" є "Результатами", "Causes of change" – "Матеріалом", "Projected climate change and its impacts" – "Обговоренням", "Adaptation and mitigation options" – "Результатами". Останній розділ найчастіше називається "The long-term perspective" і містить список ключових проблем, які можуть виникнути в майбутньому, тобто він представляє "Подальші дослідження".

- Поліфонічність голосів, у межах якої виокремлюємо експліцитну поліфонію (адресант приймає інші точки зору або позиції шляхом надавання слова іншим голосам) та імпліцитну поліфонію (неявний спосіб надати слово іншим голосам, що реалізуються за допомогою певних мовних маркерів).

Автори документів є офіційним колективним голосом наукових документів, проте в тексті не вживається займенник першої особи множини *we*, що робить текст безособовим. Експліцитна поліфонія реалізується за допомогою бібліографічних посилань, про неї свідчить, наприклад, твердження "differing viewpoints existing within the scientific community are reflected".

Маркерами імпліцитної поліфонії є аргументативні та поліфонічні коннектори *even if*, *however*, *nevertheless*, заперечна частка *not* (яка набуває відтінку полемічності) та сурядний протиставний сполучник *but* з концесивним значенням.

Прикладом уживання *not* є речення "The long time scales of thermal expansion and ice sheet response to warming imply that stabilisation of GHG concentrations at or above present levels would not stabilise sea level for many centuries". У формалізованому вигляді це можна подати так:

Точка зору (ТЗ) 1 – "stabilisation of GHG concentrations at or above present levels would stabilise sea level".

ТЗ 2 – ТЗ 1 не є правильною.

Отже, бачимо, що в підрядній частині наведено дві думки, причому якщо за другу відповідає адресант, то джерело першої не відоме і може бути ідентифіковане лише з контексту.

Щодо сполучника *but*, то він з'єднує два аргументи. Перший представляє концесію, з другим себе ідентифікує адресант, тобто знову є 2 точки зору: Such changes are projected to occur over millennial time scales, but more rapid sea level rise on century time scales cannot be excluded.

Прислівниковий коннектор *however*, подібно до наведених прикладів, також відображає 2 точки зору: More than 89% are consistent with the direction of change expected as a response to warming. However, there is a notable lack of geographic balance in data and literature on observed changes.

- Загальноживана наукова лексика, яка помітна вже в підзаголовках наукових текстів, що стосуються проблем довкілля, наприклад: "Observed changes in climate", "Causes of change", "Projected climate change". У самих текстах вона теж уживається: concise summary, consistency of evidence, a linear trend, interannual variability, coherence, data sets, linear regression, supplementary material, on a global scale, instrumental biases, potential instability, quantitative assessment і т. д.

- Специфічні для екології терміни: paleoclimate, climate models, cryosphere, tropospheric temperatures, robust medi-decadal warming, frequency or intensity of heavy precipitation events, grid boxes, annual accumulation calculated, regions of low salinity, ocean thermal expansion, tide-gauge and satellite altimeter data, terrestrial ecosystems, ocean acidification і т. д.

- Модальні дієслова *would*, *could*, *may*, *might*, епістемічна роль яких полягає в хеджуванні – зніманні з комуніканта відповідальності за власне висловлювання, наприклад: Without substantial investment flows and effective technology transfer, it may be difficult to achieve emission reduction at a significant scale.

- Епістемічні модифікатори, що додають відтінку невизначеності категоричному висловлюванню, *likely*, *unlikely*. Ці модифікатори можуть у свою чергу бути видозмінені завдяки інтенсифікаторам *very* і very likely та *more* у more likely than not. Іншими подібними комбінаціями є лексеми *medium*, *high*, *very high* у поєднанні з лексемами *agreement*, *evidence* і *confidence*. Цікаво, що вони репрезентують статистично ранжовані вираження невизначеності та достовірності: It is very likely that over the past 50 years: cold days, cold nights and frosts have become less frequent over most land areas... It is likely that: heat waves have become more frequent over most land areas...; Most of the observed increase in global average temperatures since the mid-20th century is very likely due to...; There is high confidence that...; There is medium confidence that...

До наукових даних та розробок часто звертаються можновладці, адже експериментальні дані та погляди науковців повинні бути основою для прийняття рішень у політиці. Однак випадок, відомий як кліматгейт (*climategate*), зокрема, показує,

що саме політичні погляди є тим фактором, від якого відштовхуються наукові "підтвердження", і явище "науки на замовлення", на думку ідеологічних скептиків чи деяких бізнесменів, стає звичним. Наукові роботи зазначають громадської критики і щодо обґрунтування можливості використання вугілля як "чистого" джерела енергії.

Під зоною перетину екологічного і поетичного дискурсу (*poetic discourse*) в моделі розуміють мову, яка використовується для опису краси, цінності, духовної сили природи. У цьому типі дискурсу природа сприймається як джерело натхнення, як духовне чи трансцендентне явище. Оскільки в поетичному дискурсі людина є частиною природи, яка намагається жити в гармонії з навколишнім середовищем, можна назвати цей дискурс екоцетричним: екологія (грец. *Oikos* – оселя, дім, дім; грец. *Logos* – наука), адже планета Земля – наш спільний дім. Поетичний дискурс має значний персуазивний потенціал: він апелює до пафосу, до почуттів і емоцій аудиторії. Найвизначнішими класичними творами цього типу є "Nutting" Вільяма Вордсворта (1799), "Song of Nature" Ральфа Емерсона (1836), "Walden: Or Life in the Woods" Генрі Девіда Торо (1854), "Birches" Роберта Фроста (1920), "The Outermost House" Генрі Бестона (1971) і сповнені емоційності та поетичності твори сучасної поетеси Діани Акерман ("Jaguar of Sweet Laughter: New Selected Poems", 1991; "Animal Sense", 2000; "I Praise My Destroyer", 2005) [Frazier 1999, 3].

За словами екокритика Джейн Фрейзер, американська традиція "екологічного письма" та особливо "поезії навколишнього середовища" (*ambient poetry*) ґрунтується на "намаганні відновити контакт з утраченим первинним світом, вільним від онтологічно острівної і фізично загрозливої сили індустріалізації та технологій" [Frazier 1999, 16]. Основними концептами сучасного екологічного поетичного дискурсу залишаються класичні для екодискурсу концепти NATURE та WILDERNESS. Тенденцією серед американських "екопоетів" стає наслідування японських традицій ліричного письма *Haiku* –

короткої асоціативної медитації на природі, що містить згадку про пору року, наприклад:

speaking out
my lips are cold
in autumn wind

Поети, серед яких Роберт Хасс, Гері Снайдер, Мері Олівер і Луїза Глюк, вдаються до поєднання східних та західних традицій у написанні "поезії навколишнього середовища". Гері Снайдер, наприклад, починає свій твір "Four Poems for Robin" у манері *Haiku*:

I slept under rhododendron
All night blossoms fell [Snyder 1968]

Зрозуміло, що існування певного типу дискурсу в чистому вигляді практично неможливе. Під впливом зовнішніх обставин та літературних традицій, які постійно змінюються, і завдяки особливостям авторського стилю дискурс набуває додаткових ознак, що й визначає його неповторність. Однак у деяких випадках ці "вкраплення" у сфері екології в цілому та захисту навколишнього середовища зокрема стають у процесі розвитку такою потужною тенденцією, що закріплюють статус "впливового" для екологічного дискурсу за **науково-популярним стилем**, у якому вдало поєднуються ознаки поетичного (емоційного) та наукового (логічного) дискурсів, тобто відбувається апеляція до пафосу й логосу одночасно. Крім того, людина в цьому випадку поєднує дві функції: вона аналізує зміни навколишнього середовища як зовні (наука), так і зсередини (поезія). Унаслідок цього екологічна література такого типу набула надзвичайної популярності, саме вона відіграла одну з ключових ролей у формуванні екологічної свідомості людства.

Отже, розглянувши основні типи дискурсу, що впливають на ідеологічний і семіотичний простір екологічного дискурсу, треба зазначити, що їх функціональна специфіка, апеляція до етосу, логосу чи пафосу, поліфонія голосів модифікують екологічний дискурс. Як будь-яка інша модель, наша враховує лише домінантні тенденції і виконує функцію евристичної, тобто такої, що допоможе зорієнтуватися в різноманітті голосів

у комунікації з екотематики та краще зрозуміти персуазивні й маніпулятивні стратегії, які застосовуються адресантами, чий висловлювання мають вагомий вплив на фреймінг та рефреймінг екології як науки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Балюта Е.Г. Нова лексика та фразеологія англійської мови сфери охорони довкілля: структурно-семантичні і функціональні параметри: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 [Електронний ресурс] / Емма Григорівна Балюта. – Одеса, 2007. – Режим доступу: http://librar.org.ua/sections_load.php?s=natural_science&id=28&start=1. – Назва з екрану.
2. Дайк Т.А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Пер. с англ.: Сб. работ под ред. В.И. Герасимова. – М.: Прогресс, 1989. – 312 с.
3. Ишмуратов А.Т. Логико-когнитивный анализ онтологии дискурса / А.Т. Ишмуратов // АНУ Институт Ф-и: сб. трудов. – К.: Наук. Думка, 1994. – 252 с.
4. Розмаріца І.О. Лінгвокогнітивні особливості комунікації у сфері екології (на матеріалі сучасної англійської мови): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / І.О. Розмаріца. – К., 2004. – 20 с.
5. Alexander R. Framing Discourse on the Environment: A Critical Discourse Approach / R. Alexander. – Taylor & Francis, 2008. – 240 p.
6. Burke K. Language as Symbolic Action / Kenneth Burke. – Berkeley: University of California, 1966. – 188 p.
7. Cantrill J.G., Oravec Ch.L. The Symbolic Earth: Discourse and Our Creation of the Environment / James J. Cantrill, Christine L. Oravec. – University Press of Kentucky, 2011. – 296 p.
8. Climate Protection Act of 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.govtrack.us/congress/bills/113/s332>. – Назва з екрану.
9. Dryzek J.S. The Politics of the Earth: Environmental Discourses / J.S. Dryzek. – New York: Oxford University Press, 1997. – 215 p.
10. Frazier J. From Origin to Ecology: Nature and the Poetry of W.S. Merwin / Frazier Jane. – Madison, WI: Fairleigh Dickinson UP, 1999. – 138 p.
11. Herndl C., Brown S. Green Culture: Environmental Rhetoric in Contemporary America / Carl G. Herndl, Stuart C. Brown. – Madison: University of Wisconsin Press, 1996. – 315 p. – P. 3-260.
12. IPCC. Climate Change 2013. Summary for Policymakers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ipcc.ch/>. – Назва з екрану.
13. Nash R. Wilderness and the American Mind / Roderick Nash. – New Haven, CT: Yale University Press, 2001. – 426 p.
14. Oravec Ch. Conservationism vs. Preservationism: The "Public Interest" in the Hetch Hetchy Controversy / Christine Oravec // Quarterly journal of speech, 1981. – № 70. – P. 339-361.
15. Snyder G. Four Poems for Robin [Електронний ресурс] / Gary Snyder. – Режим

доступу: <http://www.poets.org/viewmedia.php/prmMID/15435>. - Назва з екрану. 16. Wood M.Ch. Nature's Trust: Reclaiming an Environmental Discourse [Електронний ресурс] / M.Ch. Wood. – Режим доступу: http://www.salmonnation.com/essays/natures_trust.html. – Назва з екрану.

Стаття надійшла до редакції 09.10.14.

Бабырэ Е.В., асп.,
Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко

ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ДИСКУРС В СОВРЕМЕННОМ КОММУНИКАТИВНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Статья посвящена исследованию особенностей экологического дискурса, обусловленных его гетерогенным характером. Модель экологического дискурса учитывает тенденции его взаимодействия с другими типами дискурсов. Рассматриваются языковые особенности зон пересечения экологического и научного (природа как объект), политического (природа как ресурс) и поэтического дискурсов (природа как источник вдохновения).

Ключевые слова: экологический дискурс; политический дискурс; научный дискурс; поэтический дискурс; кластер; полифоничность; эпистемический модификатор; поэзия окружающей среды.

Babyre O.V., postgraduate student,
Institute of Philology, Kyiv National Taras Schevchenko University

ENVIRONMENTAL DISCOURSE IN MODERN COMMUNICATION

The article deals with the analysis of environmental discourse peculiarities due to its heterogeneous nature. The environmental discourse model considers tendencies of its interaction with other types of discourse. The verbal peculiarities of environmental and scientific (nature as object), political (nature as resource), poetic (nature as source of inspiration) discourse zone crossing are examined.

Key words: environmental discourse; political discourse; scientific discourse; poetic discourse; cluster; polyphony; epistemic modifier; ambient poetry.